

ה

הפגם והתיקון במידת היסוד

במאמרים הבאים, החודרים כליות ונפש, מבואר על פי ספרי החסידות מהו הפגם במידת היסוד, ומהו התיקון.

הפגם הוא בכך שהנפש מקושרת על ידי מידת ההתקשרות אל דברים אחרים שאינם שייכים לצד הקדושה. ולא בהכרח דברים אסורים ח"ו, אלא אפילו דברי הרשות. האדם לא מונח ראשו ורובו בתורה, בתפילה, בשבתות ובימים טובים, בעבודת ה', יש לו דברים אחרים החשובים לו יותר.

מידת ההתקשרות נבחנת על ידי התענוג שבאדם. כל אחד יכול לבחון את עצמו: היכן נמצא התענוג שלי? ושם הוא מידת ההתקשרות שלו. בחור שלומד כל היום, ממלא את כל הסדרים, אך התענוג שלו נמצא בענייני פאליטיק, הרי הוא פוגם במידת היסוד, במידת ההתקשרות, שהטביע הבורא ית' בכל נפש ונפש מתוך מטרה שיגיע להתדבק בו ית"ש.

צריך להיות האדם בשמחה, כי כשהוא שמח אין שם עצבות ותוגה כשזה קם זה נופל.

וראה עוד בספר התניא (פרק נ"א) וזל"ק: שזאת ישיב אל לבו לנחמו בכפליים, אחר הדברים והאמת האלה הנ"ל לאמר ללבו, אמת הוא כן בלי ספק שאני רחוק מאד מה' בתכלית ומשוקץ ומתועב כו', אך כל זה הוא אני לבדי הוא הגוף עם נפש החיונית שבו, אבל מ"מ יש בקרבי חלק ה' ממש שישנו אפילו בקל שבקלים שהיא נפש האלהית עם ניצוץ אלקות ממש המלוכש בה להחיותה, רק שהיא בבחינת גלות, וא"כ אדרבה, כל מה שאני בתכלית הריחוק מה' והתיעוב ושיקוץ הרי נפש האלהית שבי בגלות גדול יותר, והרחמנות עליה גדולה מאד, ולזה אשים כל מגמתי וחפצי להוציאה

ה. וראה בספה"ק נועם אלימלך (פר' נמנה) וזה לשון קדשו: צריך האדם שלא יתעצב מחמת גודל הכנעה יפול בעצבות וזה הוא מניעה גדולה מעבודת הבורא יתברך, לכן הזהירה תורה עליו שיראה להיות תמיד בשמחה, כי אין השכינה שורה מתוך עצבות כו', ואם יאמר האדם ואיך אוכל לשמוח כיון שהרבתי לפשוע ולזה אמרה תורה אף על פי כן יראה לעשות תשובה בשמחה ויתחוק עצמו לאמר הרי אני כאלו נולדתי היום הזה ולא אשוב עוד לכסלה וזה נקרא חידוש שנתחדש כבריה חדשה. וזהו 'באחד לחדש השני', כי האדם הזה הוא נתחדש ב' פעמים, האחד ביום שנולד, והשני ביום שעושה התשובה ונתכפר לו.

עוד כתב (פר' ואל"ה) וזל"ק: הכלל בזה הוא כה, כשרוצים להכניע הקליפה

התיקון לכך - אכן מתחיל תחילה ב'סור מרע', להתרחק בימים האלו יותר מכל תקופת השנה מכל מותרות העוה"ז, אך כל זה הוא רק כאמצעי לעבודת 'עשה טוב' - להגביה ולרומם את התענוג בעבודת ה', עד שמידת ההתקשרות שלו תהיה מקושרת בלתי לה' לבדו. הוא יכול להמשיך להתעסק בכל ענייניו ובכל חפציו, אבל יהא מונח בעבודת ה' ושם ימצא את התענוג.

מחזברים בכל מצב

הדברים אמורים גם לגבי אברכים חשובים העוסקים במלאכתם כדי להביא טרף לביתם. כל אחד צריך לשאוף ולהשתדל לעסוק בתורה יומם ולילה, אך מסבב כל הסיבות מנהיג את האדם ומביא אותו לפעמים אל המקום הראוי לו בעסק משא ומתן או בתחום החינוך או בשאר עסקנות והשתדלות. ויש כאלה שרואים בכך כאילו נדחו מהתורה, נפלטו מעבודת הבורא, ונתגרשו מהסתפח בנחלת ה', שהרי אינם יושבים בכולל מבוקר ועד ערב.

מצב זה גורם לאדם לומר: הריני שייך לקבוצה אחרת שאינם שייכים לעבודת ה', מה לי ולדביקות, מה לי ולדרגות גבוהות. אך מי שאינו נופל לחיצוניות אלא דבוק תמיד בנקודה הפנימית - להתדבק בהשי"ת, שואל את עצמו: מה לי הכא מה לי התם? השי"ת רוצה שאעבוד אותו בכל מצב ובכל מקום שאני נמצא. הוא הולך אותי למקום הזה כי הוא רוצה שאגלה את מלכותו דווקא במקום הזה. ועל כן אני רשאי וחייב להיות דבוק ומקושר להשי"ת גם ממקום עבודתי, כי הדביקות אינה מוגבלת לאופן מסויים דווקא, אלא כל אחד יכול ומסוגל למצוא את בוראו בכל מצב ובכל זמן ולהתענג על דביקות הבורא בכל מצב, כי כבודו מלא העולם והוא נמצא בכל מקום.

יש יהודים העובדים למחייתם, הקובעים עתים לתורה ושומרים על עצמם מכל משמר, אך התענוג שלהם אינו נמצא בעבודת ה', הראש מונח בעסקים, ורק לקראת פרשת 'בשלח' הם נזכרים שנמצאים בעיצומם של ימי השובבי"ם. זכרונות ימי הבחורות מציפים אותם בגעגועים, מי יתן לנו ירחי קדם, איה הליל שישים של שובבי"ם, השבתות, השמוע'סן של המשגית. הם מתרפקים על העבר, על זכרונות בחרות קדומים, ומביטים על הכל מבחוץ, כאילו לא קשור אליהם כלל.

ולהעלותה מגלות זה להשיבה אל בית
אביה כנעוריה קודם שנתלכשה בגופי
שהיתה נכללת באורו ית' ומיוחדת עמו
בתכלית, וגם עתה כן תהא כלולה
ומיוחדת בו ית' כשאשים כל מגמתי
בתורהומצות.

אך יש יהודים שאכן טרודים במלאכתם כל שעות היום, אבל הריחיים מונחים על צווארם, לא על ראשם, כי הראש שקוע בדברים אחרים, הם חיים ונושמים את השיעורים הקבועים, את פרשת השבוע, את היארצייט של הצדיק שעתיד לחול בעוד שבוע, הם מתכוננים כבר עכשיו לקראת 'פורים', הם 'מחוברים' לכל דבר שיש בו ריח קדושה וטופחים על מנת להטפוח אחרים בהתלהבותם וחיותם.

בפרשיות אלו אנו צריכים לתקן את מידת ההתקשרות, לדחוף את עצמינו לתוך התענוג האלוקי, ולהיות מקושרים לתורה, לתפילה, ולעבודת ה'.

אך כאשר ניגשים אל הקודש מתוך מרירות, מתוך הלקאה עצמית, ושוקעים יותר לתוך טיט היון ובור המצולה, עוברים שוב ושוב על רשימת העבירות ודו"ח הפגמים, הרי זה בא לתקן ונמצא מקלקל. התענוג נמצא ממנו והלאה. לא זו הדרך ולא זו התכלית.

פרשיות השובבי"ם, העטופים ב'פעלץ' [-פרווה] ומסתתרים מאימת הקרירות והחשכות של ימות החורף, ניתן לחדור אל פנימיותן ולגלות בהן את נקודת הדביקות שניתן למצוא דווקא בתוך האפילה והצינה, ולגלות את ההזדמנות להעלות את הניצוצות שנפלו אל עמק הבכא, והכל מתוך תענוג אלוקי ואנפין נהירין, כי יתרון האור מתוך החושך די"קא.